

Lehdistötiedote

Luxemburg, 26. lokakuuta 2021

EU:n menoissa on edelleen virheitä: EU:n tarkastajat vaativat, että covid-määrärahoihin on tulevaisuudessa sovellettava moitteettoman varainhoidon periaatetta

Vaikka EU:n tilit varainhoitovuodelta 2020 antavat oikean ja riittävän kuvan ja vaikka tulot katsottiin virheettömiksi, maksuissa on edelleen liikaa virheitä. Tämä on johtopäätös varainhoitovuodelta 2020 annetussa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa, joka julkaistiin tänään. Tarkastajat ovat antaneet kielteisen lausunnon menoista jo toisena peräkkäisenä vuonna. He havaitsivat myös riskejä ja haasteita, jotka liittyivät koronaviruskriisin vuoksi käyttöön asetettuihin EU:n varoihin. Ongelmat koskivat kyseisten menojen täytäntöönpanoa ja niiden moitteetonta varainhoitoa.

Tarkastajat totesivat, että sääntöjenvastaisuuksien taso EU:n menoissa on kaiken kaikkiaan pysynyt vakaana, sillä virhetaso oli 2,7 prosenttia sekä vuonna 2020 että vuonna 2019. Vuonna 2020 yli puolet eli 59 prosenttia tarkastetuista menoista katsottiin suuririskisiksi menoiksi. Osuus siis kasvoi edelleen vuodesta 2019 (53 prosenttia) ja aiemmista vuosista. Suuririskisiä menoja koskevat säännöt ja tukikelpoisuuskriteerit ovat usein monimutkaisia, minkä vuoksi virheet ovat todennäköisempiä. Suuririskisten menojen arvioitu virhetaso oli edelleen olennainen, 4,0 prosenttia (2019: 4,9 prosenttia). Edellisen vuoden tapaan tarkastajat ovat näin ollen todenneet, että tämän merkittävän menotyyppin virhetaso on laajalle ulottuva. He ovat antaneet kielteisen lausunnon EU:n menoista vuodelta 2020.

Vuonna 2020 raportoitiin kuudesta petosepäilytapauksesta, jotka tulivat esiin tilintarkastustuomioistuimen tarkastustyön ansiosta. Tämä oli vähemmän kuin vuonna 2019, jolloin tapauksia oli yhdeksän. Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) on käynnistänyt tutkimukset kaikista näistä tapauksista.

"Edessämme on suuria haasteita, ja tästä syystä meidän on oltava entistäkin valppaampia sen suhteen, että EU:n varainkäyttö on moitteetonta", sanoo tilintarkastustuomioistuimen presidentti Klaus-Heiner Lehne. *"Seuraavien seitsemän vuoden aikana EU käyttää huomattavasti enemmän varoja kuin edellisellä ohjelmakaudella. EU:n 27 jäsenvaltiota sopivat covid-19-elvytysohjelmasta, joka tullaan rahoittamaan laskemalla liikkeeseen julkista velkaa. Päätös on historiallinen käännekohta EU:n rahoituksen alalla. Tämän kehityksen myötä on luonnollisesti välttämätöntä tarkastaa vaikuttavalla tavalla, kuinka EU:n varoja on käytetty ja onko tavoitteeksi asetetut tulokset saavutettu."*

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

EU:n toimet, jotka toteutetaan covid-19-pandemian seurauksena, vaikuttavat erittäin merkittävästi EU:n varainhoitoon. Rahoituskaudella 2021–2027 määrärahat, jotka ovat peräisin Euroopan unionin elpymisvälineestä (*Next Generation EU*) ja monivuotisesta rahoituskehiksestä, tulevat olemaan yhteensä 1 824 miljardia euroa. Tämä on lähes kaksinkertainen määrä verrattuna edellisen rahoituskehiksen menoihin. Tarkastajat kiinnittävät tältä osin huomiota siihen riskiin, että yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen täytäntöönpano käynnistyy myöhässä rahoituskaudella 2021–2027. Rahastojen käynnistys viivästyi myös rahoituskaudella 2014–2020, ja tämä vaikutti rahastojen täytäntöönpanoon noina vuosina.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimien huomauttaa, että jäsenvaltiot ovat edelleenkin käyttäneet Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) varoja suunniteltua hitaammin. Vuoden 2020 lopussa eli tämänhetkisen seitsenvuotisen talousarvion viimeisen vuoden lopussa vain 55 prosenttia vuosille 2014–2020 sovitusta EU:n rahoituksesta oli maksettu edunsaajille. Niinpä maksamatta olevien sitoumusten määrä paisui 303,2 miljardiin euroon vuoden 2020 loppuun mennessä. Määrä vastaa lähes kahden vuoden talousarviomäärärahoja. Tarkastajat huomauttavat, että jäsenvaltioiden välillä on huomattavia eroja. Esimerkiksi Suomi oli käyttänyt vuoden 2020 loppuun mennessä 79 prosenttia kokonaismäärärahoistaan, kun taas kolme alhaisimman käyttöasteen jäsenvaltiota (Italia, Kroatia ja Espanja) olivat käyttäneet vain noin 45 prosenttia niille sidotuista määristä.

Yhdistynyt kuningaskunta lakkasi olemasta EU:n jäsenvaltio 1. helmikuuta 2020. Tarkastajat huomauttavat, että EU:n tileihin oli 31. joulukuuta 2020 kirjattu saatavia Yhdistyneeltä kuningaskunnalta 47,5 miljardin euron edestä. Saatavat perustuivat erosopimuksessa vahvistettuihin keskinäisiin velvoitteisiin.

Taustaa

EU:n menojen määrä vuonna 2020 oli 173,3 miljardia euroa. Tämä oli 1,1 prosenttia EU:n jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteenlasketusta bruttokansantulosta. Suurin osa menoista (34,9 prosenttia) liittyi luonnonvarojen alaan. Koheesiomenojen osuus oli 34,3 prosenttia ja kilpailukykyjen osuus 13,9 prosenttia. Noin kahta kolmasosaa talousarviosta hallinnoidaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa. Järjestelmä toimii niin, että jäsenvaltiot jakavat varat eteenpäin, valitsevat hankkeet ja hallinnoivat EU:n menoja.

Tarkastajat tarkastavat joka vuosi EU:n tulot ja menot ja tutkivat, ovatko vuotuiset tilinpäätökset luotettavia ja ovatko tulo- ja menotapahtumat EU:n ja jäsenvaltioiden sääntöjen mukaisia.

EU:n tilinpäätös laaditaan soveltamalla kirjanpitosääntöjä, jotka perustuvat kansainvälisiin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin. Tilinpäätöksestä käyvät ilmi EU:n taloudellinen asema edellisen varainhoitovuoden lopussa ja sen taloudellinen tulos koko varainhoitovuodelta. EU:n taloudellinen asema käsittää sen konsolidoitujen yhteisöjen lyhyt- ja pitkäaikaiset varat ja velat varainhoitovuoden lopussa.

”Puhdas” tarkastuslausunto tarkoittaa, että tilinpäätöksen luvut antavat oikean ja riittävän kuvan ja ovat tilinpäätösraportoinnin sääntöjen mukaisia. ”Varauman sisältävä” lausunto tarkoittaa, että tarkastajat eivät voi antaa puhdasta lausuntoa, mutta havaitut ongelmat eivät ulotu laajalle.

”Kielteinen” lausunto on osoitus laajalle levinneistä ongelmista.

Tarkastuslausuntoaan varten tarkastajat testaavat tapahtumista poimittuja otoksia esittääkseen tilastollisia arvioita siitä, missä määrin tuloihin ja yksittäisiin menoaloihin liittyy virheitä. He laskevat arvioidun virhetason ja vertaavat sitä kahden prosentin raja-arvoon, jonka ylityksessä sääntöjenvastaisten tulojen tai menojen osuus katsotaan olennaiseksi. Arvioitu virhetaso ei kuvasta petosten, tehottomuuden tai tuhlaamisen määrää. Se on arvio varoista, joita ei ole käytetty täysin EU:n ja kansallisten sääntöjen mukaisesti.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on Euroopan unionin riippumaton ulkoinen tarkastaja. Tilintarkastustuomioistuimen kertomukset ja lausunnot muodostavat olennaisen osan EU:n tilivelvollisuusketjua. Tilintarkastustuomioistuimen tuotosten avulla varmistetaan niiden tahojen tilivelvollisuus, jotka vastaavat EU:n toimintapolitiikkojen ja ohjelmien täytäntöönpanosta. Kyseisiä tahoja ovat komissio, muut EU:n toimielimet ja elimet sekä jäsenvaltioiden viranomaiset. Tilintarkastustuomioistuin varoittaa riskeistä, tuottaa varmuutta, tuo esiin puutteita ja hyviä käytäntöjä sekä opastaa päätöksentekijöitä ja lainsäätäjiä EU:n politiikkojen ja ohjelmien hallinnoinnin parantamisessa.

Vuosikertomus EU:n talousarviosta, vuosikertomus Euroopan kehitysrahastoista ja yhteenveto varainhoitovuoden 2020 EU-tarkastuksesta löytyvät sivustolta eca.europa.eu.